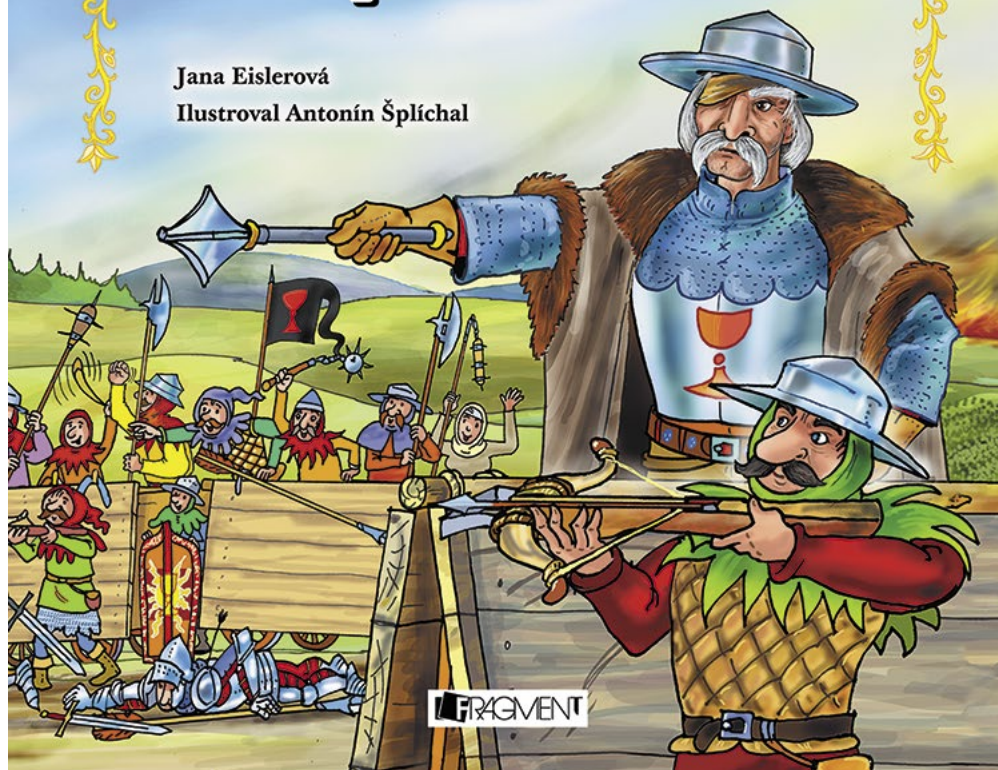

DĚJINY ČESKÝCH ZEMÍ pro děti

Jana Eislerová
Ilustroval Antonín Šplíchal

FRAGMENT

Dějiny Českých zemí pro děti

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

Jana Eislerová
Dějiny Českých zemí pro děti – e-kniha
Copyright © Fragment, 2015

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

DĚJINY ČESKÝCH ZEMÍ pro děti

Jana Eislerová

Ilustroval Antonín Šplíchal

F FRAGMENT

Obsah

Věstonická Venuše	4
Tajemství starých kronik	6
Cyril a Metoděj	8
Pražský hrad	10
České korunovační klenoty	12
Co nám zanechal Karel IV.	14
Jan Hus	16
Husitské války	18
Bílá hora	20
Jak Marie Terezie zařídila povinnou docházku do školy	22
Národní obrození	24
Bitva u Slavkova	26
Národní divadlo	28
Mým národům!	30
První světová válka	32
Československá republika	34
České země za druhé světové války	36
Lidice	38
České národní povstání	40
Únor 1948	42
Co se stalo v srpnu 1968	44
Sametová revoluce	46

Věstonická Venuše

Možná to bylo tak: Jednoho odpoledne před 25 až 30 tisíci lety odpočíval Žoch, pravěký lovec mamutů, u jeskyně nedaleko Dolních Věstonic po namáhavém lovu na zubra. Pozoroval tlupu pravěkých kluků, mezi nimiž zuřila bitva. Házeli po sobě hroudami šedé mazlavé hlíny a radovali se z každého povedeného zásahu. Jedna hrouda dopadla těsně vedle Žocha.

„Divoši nezbední,“ ulevil si lovec, „já vám ukážu!“

Vzal do ruky rozplesklý kus hlíny a uplácal z něj kouli, aby ji hodil zpátky mezi kluky. Hlína byla v rukou krásně měkká a jemná a Žoch dostal nápad, že by se z ní dalo něco hezkého vymodelovat. Přemýšlel o zubrovi nebo mamutovi, ale nakonec si řekl, že udělá figurku nějaké krásné ženy. Náramně se mu povedla. Po mnoha tisíciletích, 13. července 1925 ji našla skupina archeologů, kterou vedl profesor Karel Absolon, a dali jí jméno Věstonická venuše.

„Dědečku, pohádka je moc hezká, ale já nevěřím, že to tak doopravdy bylo,“ řekl trochu nazlobeně Jirka. „A není to krasavice, sotva by se dnes někomu líbila,“ dodal přesvědčivě.

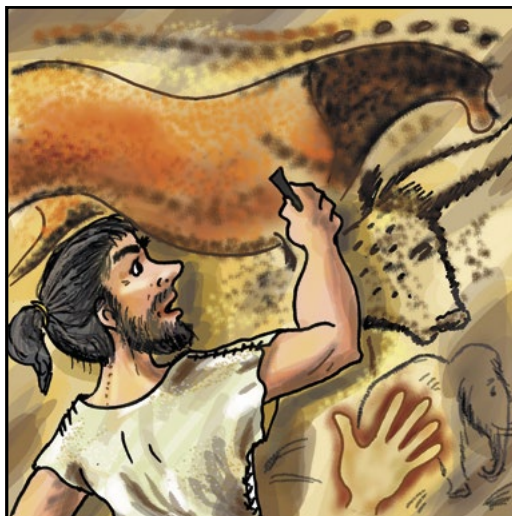
„Tím, že vymodeloval ženu, která je, mírně řečeno, hodně baculatá s velikými prsy, chtěl zdůraznit to, čeho si u žen nejvíce považovali – že rodily a krmily potomstvo. Víš, Jiříku, nikdo neví, na co pravěký sochař myslel, ani co právě dělal, když tvořil tuhle slavnou sošku. Je to tak dávno, a každý si o tom může vymyslet jakýkoliv příběh. Pravda je, že soška Věstonické venuše má pro své stáří nedozírnou cenu, která se nedá ani penězi vyčíslit. Je uložena v brněnském muzeu. Také je pravda, že tahle venuše nebyla jediná. Na různých místech v Evropě bylo podobných „venuší“ nalezeno více a také sošky zvířat a krásné malby na stěnách jeskyní Lascaux ve Francii, Altamira ve Španělsku a v mnohých jiných.

Věstonická venuše vznikla v posledním období starší doby kamenné, které trvalo od 40 tisíc do 10 tisíc let před naším letopočtem. Naši venuši je podle výpočtu vědců přibližně 25 až 31 tisíc let.

Tehdejší člověk, který byl pojmenován Homo sapiens – to znamená člověk rozumný, nahradil na tomto území dřívější obyvatele – neandertálce.“

„A co všechno dovedl, když byl rozumný?“ zajímal se Jiřík.

„Tito lidé se už velmi podobali lidem dnešním, znali oheň, vyráběli kamenné nástroje, které dokázali pomocí jiných kamenů naostřit, a určitě používali i nástroje dřevěné. Tlupy pravěkých lidí sídlily třeba i u Předmostí u Přerova, kde byly nalezeny kosti asi tisíce mamutů. Žili v jeskyních, ale dovedli postavit obydlí i z kamenů a mamutích kostí, pokryté kůžemi ulovených zvířat. Třeba někdy navštívíš muzeum Anthropos v Brně, a dozvíš se tam mnoho dalších zajímavostí o pravěkých lidech i zvířatech.

Tajemství starých kronik

„Dědečku, četli jsme ve škole o kněžně Libuši, jak věštila a soudila spory, a jak svému lidu určila za knížete Přemysla Oráče. A kde se ty zprávy o Libuši vzaly, když lidé ještě neuměli číst a psát?“

„Tehdy si lidé předávali události jen ústně – od otce na syna, od děda na vnuky... Až mnohem později se našli lidé, kteří dávná vyprávění zapsali. Knihy, které popisují děje od dávných dob až po dobu, kdy žil jejich autor, se nazývají kroniky.“

„A dědo, ty jsi nějakou kroniku četl?“

„Četl, a ne jednu. Nejznámější a nejstarší z našich kronik se jmenuje Kosmova kronika Čechů. Její autor, vzdělaný děkan Kosmas, píše o Čechách, ale latinsky; latina byla tehdy jazykem církve. Představ si, že vypravování začíná už od potopy světa a stavění babylonské věže.“

„Jak se tam dostali Čechové?“

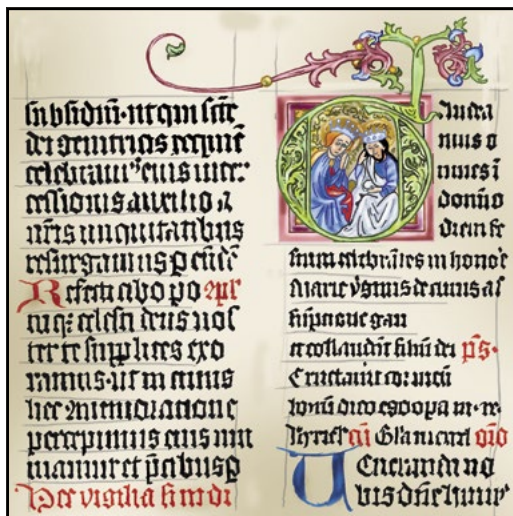
„Když Bůh lidem, protože byli pyšní, zmátl jazyky tak, že si nerozuměli, odstěhovali se prý Čechové tam, kde žijí dodnes, do kraje kolem hory Říp. Kronika končí rok před Kosmovou smrtí roku 1125.“

„A dědečku, psal někdo o dějinách také česky?“

„Významná kronika, psaná česky, a dokonce ve verších, se objevila až počátkem 14. století. Říká se jí Dalimilova kronika, i když se dosud nepodařilo zjistit skutečné jméno jejího autora. Byl to pravděpodobně šlechtic, nebo kněz, nebo obojí; byl českým vlastencem – neměl rád Němce, kteří se tehdy do Čech často stěhovali. To dokazuje například příběh knížete Oldřicha a venkovské dívky Boženy. Spisovatel Oldřicha chválí, že si vybral za ženu raději českou selku než německou šlechtičnu. Píše, že se nechce dočkat, až na pražském mostě bude znít jenom němčina a nebude tam *viděti Čecha*.“

„A co víš ještě o kronikách, dědečku?“

„Zajímavá je Zbraslavská kronika. Popisuje události na počátku 14. století v době panování krále Václava II. a Jana Lucemburského. Opat zbraslavského kláštera Petr Žitavský popisuje události pravdivě, ale když se v roce 1316 objevila na obloze kometa, věří, že ohlásila veliké povodně, které smetly mnoho vesnic i s lidmi a dobytčím. Po povodních přišel hladomor, opět zahynulo hodně lidí i zvířat, a pohromy zakončila dlouhá zima s množstvím sněhu a krutými mrazy. Později, v 16. století, vznikla velmi známá a oblíbená kronika Václava Hájka z Libočan. Je psána česky, její autor byl opět kněz. Pozdější dějepisci mu vytýkali, že si mnohé údaje vymyslel, aby vyprávění bylo zajímavější. Praotec Čech prý přišel na horu Říp roku 644!“

„A to přesně nikdo neví, když tehdy Slované ještě neznali písmo, vid?“

„Nás hlavně zajímá, jak lidé v minulých dobách žili, a pracovali, co je těšilo a trápilo, za co bojovali. A kdo se dozví více o událostech našich dějin, bude si více vážit svého národa.“

